

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Marșuri ale păcii

A devenit o tradiție în unele țări occidentale ca să se organizeze primăvara „marșuri de paști” pentru pace. Și anul acesta au avut loc tradiționalele marșuri de paști la 18 aprilie (data paștilor la protestanți și catolici) în R.F. Germană, Anglia, Elveția, etc., la care luptătorii pentru pace au demonstrat împotriva armelor atomice, pentru dezarmare, împotriva acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam. La marșuri au participat și cunoscuți fruntași politici din aceste țări și luptătorii pentru pace din alte țări.

În Anglia, marșul păcii — organizat de Campania pentru dezarmare nucleară — a început sîmbătă (17 aprilie), în ajunul paștilor, de la Naphill (la 50 km de Londra) unde este cartierul general al bombardierelor britanice. A doua zi, duminică (ziua I de paști) demonstrații au trecut pe lângă cartierul general al forțelor aeriene americane de la Ruislip, cerînd retragerea americanilor din Vietnam și desființarea bazelor aeriene americane din Anglia. Luni dimineața (a doua zi de paști) coloana de circa 20.000 de oameni a demonstrat pe străzile Londrei. În fruntea coloanei erau deputați laburiști, grupuri de participanți din S.U.A., Belgia, Franța, canonicul Stanley Evans, și alte personalități. După masă a avut loc un miting în Trafalgar Square. S-a luat cuvîntul și s-a manifestat împotriva agresiunii americane în Vietnam, pentru dezarmare nucleară. S-a cerut guvernului englez să intervină activ pentru încetarea războiului în Vietnam. În timpul mitingului s-au strîns semnături pe apeluri care cereau reducerea cheltuielilor militare. S-a subliniat necesitatea de a se lărgi activitatea mișcării pentru pace și dezarmare. După încheierea mitingului o delegație a înmînat, la reședința primului ministru, o scrisoare, cuprinzînd cerințele exprimate la mitingul din Trafalgar Square. Participanții la marșul păcii aparțineau diferitelor organizații politice și de masă, de variate Biserici creștine, uniți în același țel al dezarmării și păcii în lume.

În Elveția „marșul de paști” al păcii s-a desfășurat sub semnul condamnării agresiunii din Vietnam, pentru interzicerea și pentru distrugerea armelor atomice. Marșul a început sîmbătă 17 aprilie din Olten, capitala cantonului Soleure. După ce, pe drumul munților Jura, manifestații au infruntat ploaia și frigul, care creștea me-

reu, ei au ajuns luni, 19 aprilie, la Basel, al doilea oraș din Elveția ca număr de locuitori. La mitingul final, care a avut loc în piața Catedralei gotice, au luat cuvîntul președintele guvernului cantonal Basel, un consilier național din Geneva, pastorul Walter Lüthi din Berna, ș. a. Alături de cei 10.000 manifestați și de populația din Basel au fost prezenți și mulți delegați din Franța și R.F. Germană.

În landurile vest-germane de asemenea s-au desfășurat marșuri de paști pentru pace — în zilele de 17—18 aprilie. Ele au fost organizate de organizația vest-germană „Campania pentru dezarmare” și au avut ca obiectiv dezarmarea atomică, încetarea agresiunii din Vietnam. La marșuri au participat și luptători pentru pace din Franța, Belgia, Elveția, Danemarca, Italia.

Ne limităm la aceste câteva date. Ele mărturisesc despre intensificarea luptei pentru pace a maselor populare și despre participarea mai activă și mai largă la mișcarea pentru pace și dezarmare a creștinilor de diferite confesiuni. Pe linia creștină mai amintim Apelul Comisiei pentru afacerile internaționale a Consiliului Ecumenic al Bisericilor (care cuprinde Biserici ortodoxe și protestante), difuzat în 13 martie a. c. la Palatul Națiunilor din Geneva (Elveția).

Sub semnătura conducătorilor comisiei, Sir Kenneth Grubb (Marea Britanie) și Frederick Nodde (S.U.A.) documentul cere marilor puteri și organizațiilor internațio-

nale să depună toate eforturile pentru a determina în Vietnam „trecerea de pe cîmpul de luptă la masa de conferințe”. Consiliul recomandă angajarea imediată a negocierilor menite să ducă la o soluționare pașnică a conflictului, afirmînd, totodată, dreptul poporului sud-vietnamez de a-și spune cuvîntul în problema staționării de trupe străine pe teritoriul său. De asemenea, Apelul preconizează admiterea R. P. Chineze în O.N.U., precum și participarea țărilor sud-est asiatice la adoptarea de măsuri în vederea garantării securității acestei regiuni, securitate grav prejudiciată prin încălcarea acordurilor de la Geneva din 1954.

Marșurile păcii și Apelul acesta arată că luptătorii pentru pace intervin efectiv în desfășurarea evenimentelor internaționale, cerînd rezolvarea problemelor litigioase, cum e cazul agresiunii americane în Vietnam, nu prin război, ci prin tratative. Poporul nostru luptă activ pentru pace și — alături de celelalte popoare — cere „pace în Vietnam” prin retragerea armatelor americane și garantarea libertății și unității poporului vietnamez. Clerul și credincioșii Bisericii noastre sînt alături de cauza dreaptă a poporului vietnamez și sprijină lupta pentru pace și dezarmare a popoarelor lumii.

Prin lupta unită a tuturor oamenilor cinstiți de diferite convingeri politice și variate credințe religioase, omenirea va ajunge să elimine războiul din viața ei și să stabilească pacea statornică și rodnică pe pămînt și în cosmos. T.

După 20 de ani

La 9 mai a. c. se împlinesc 20 de ani de la capitularea Germaniei hitleriste, de la victoria asupra fascismului (1945—1965). De aceea anul acesta Ziua Victoriei este sărbătorită cu mai multă însuflețire. Popoarele nu uită. Privind în urmă, popoarele stigmatizează crimele nazismului, care a declanșat al doilea război mondial, a adus atîtea distrugereri și suferințe, a nimicit în lagăre, prin gazare și un regim de exterminare, milioane de oameni nevinovați, copii, femei, bătrîni etc. Ele cer ca toți cei vinovați să-și primească pedeapsa cuvenită. E adevărat că o parte dintre aceștia au fost judecați și condamnați. Justiția vest-germană însă a fost destul de îngăduitoare cu ei. În plus, foarte mulți dintre cei vinovați de crime împotriva umanității sînt liberi și continuă să uneltească împotriva păcii, să promoveze

revanșismul și agitația războinică. Bundstagul vest-german a luat chiar hotărîrea ca aceste crime să intre în termenul de prescripție în 1969. Deci, de atunci înainte vinovații de crimele naziste nu vor mai fi urmăriți și judecați.

Popoarele însă sînt de altă părere. Ele socotesc că astfel de crime sînt imprescriptibile și că problema criminalilor naziști nu e o chestiune pur internă a Republicii Federale Germane, ci o chestiune internațională. Uciderea a milioane de oameni, genocidul, nu are termen de prescripție: ea cere pedepsirea tuturor celor vinovați. Numai în felul acesta se dă satisfacție omenirii și justiției.

Pe de altă parte, în acești 20 de ani, forțele democrației, socialismului și păcii au crescut și au dobîndit noi victorii. Țările socialiste s-au dezvoltat într-un ritm rapid și constituie o forță internațională puternică în slujba păcii, libertății și progre-

(Continuare în pag. 2)

Bucurie și dragoste

I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae a trimis și în acest an credincioșilor și preoților noștri din Arhiepiscopie îndătinată Pastorală prilejuită de Invierea Domnului nostru Iisus Hristos. Pastorală este bogată în învățături creștinești și îndemnuri calde la bucurie, dragoste și pace.

Bucuria este prilejuită atât de „trezirea firii sub soarele primăverii”, cât mai ales de Invierea Domnului. „Bucuria Invierii Domnului ne-a adunat laolaltă la sfințele rugăciuni ale Paștilor, cîntînd cu osîrdie, inimă lingă inimă și glas lingă glas, cîntarea pururea nouă: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcînd și celor din mormînturi viață dăruindu-le”.

Bucuria Invierii Domnului, ne învață Pastorală, „este bucuria adusă de biruința vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului neștiinței, a virtuții asupra polnicirilor păcatului”. Viața, patimile, moartea și apoi Invierea Domnului nostru Iisus Hristos ne arată însă și aceea că „nici o faptă mare”, „nici o biruință răsunătoare” nu se dobîndește „fără jertfă, fără lepădare de sine”. De aceea, „jertfa Lui — mare și curată — a fost încununată de biruința vieții asupra morții”, Invierea Domnului constituind astfel „chezășia invierii noastre”. „Așa cum prin îngroparea și incolțirea grăuntelui de grîu se înmulțește în chip tainic pîinea trebuincioasă vieții noastre vremelnice, tot astfel prin moartea și invierea Mintuitorului nostru Iisus Hristos s-au înmulțit darurile cerului pentru dobîndirea vieții celei fără de sfîrșit”. Toate aceste adevăruri ne luminează și ne întăresc „ori de cîte ori prăznuim Sfințele Paști”.

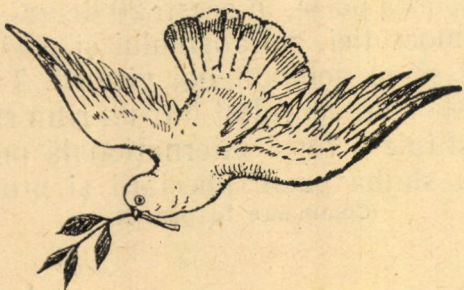
Ne luminează și ne întăresc cu deosebire la împlinirea celei mai mari porunci creștine: „porunca dragostei” de Dumnezeu și de oameni.

„Noi îl iubim pe Dumnezeu, dragii mei — spune I. P. Sf. Mitropolit Nicolae — „pentru că el ne-a iubit mai întîi pe noi” (Ioan 4, 19). Astfel, „din iubire a zidit Dumnezeu lumea; din iubire a zidit pe om, după chipul și asemănarea Sa; din iubire pentru om a împodobit cerul cu stele și pămîntul cu flori; din iubire a trimis proroci îndrumători și pe însuși Fiul Său”.

Dacă părintele nostru ceresc ne-a arătat o astfel de mare dragoste, este firesc deci că „și noi datori sîntem să ne iubim unul pe altul” — așa după cum bine ne învață Sf. Apostol Ioan (I Ioan 4, 11). „Fără această virtute — mai de preț decît credința, mai luminoasă decît nădejdea, mai cuceritoare decît înțelepciunea și mai tare decît bărbăția — nu avem dreptul nici să ne numim creștini, nici să așteptăm bună viațuire în lume”, nici să gustăm din „ospățul cel duhovnicesc al Sfințelor Paști”.

Dragostea este calea cea dreaptă și luminoasă care ne apropie atât de Dumnezeu cât și de oameni. Ea este în stare să întindă „puntea de înțelegere și bunăvoință, de pace și frățescă împreună viațuire între oameni”.

De aceea, se cade „ca iubirea noastră de semenii să fie deplină și nezmintită”. „Să ascultăm de înțeleptele întocmiri prin care ocîrmuirea țării face ca Patria noastră să propășească spre mîndria și binele tuturor fiilor ei”. „Să dăm bucurios mîna de ajutor la săvîrșirea a tot lucrul bun”. De încheiere I. P. Sf. nostru Mitropolit îndeamnă: „Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm — ca făpturi ale aceluiaș Ziditor a toate, ca fii ai aceleiași Patrii, ca frațe pe frațe!”.

După 20 de ani

(Continuare din pag. 1)

sului social. Colonialismul e în destrămare. Puține popoare mai sînt în robie colonială și luptă pentru eliberare. Țările noi — care și-au cucerit libertatea — luptă pentru consolidarea independenței lor, pentru dezvoltarea lor economică și culturală, pentru dezarmare generală și pace. În țările burgheze cresc forțele populare, care revendică o viață mai bună și pace.

Totuși mai există cercuri agresive, care vor să împingă omenirea într-un nou război. Ele provoacă intervenții armate în Congo, Vietnam, ș. a., amenințînd pacea lumii. Ele, prin planul forțelor nucleare multilaterale, vor să dea acces vest-germanilor revanșarzi la armele atomice, mărînd astfel pericolul declanșării unui război nuclear. În fața uneltirilor acestor cercuri, popoarele își strîng rîndurile în lupta pentru pace și dezarmare. Popoarele sînt vigilente! Ele știu că pacea se cucerește prin luptă neconținută. Ele demască pe ațîțătorii la război și prin acțiuni unite zădărnicesc realizarea planurilor agresive ale acestora.

După 20 de ani de la victorie, forțele păcii sînt mai puternice decît cercurile războinice. Omenirea nu va îngădui ca pămîntul să ardă în focul nimicitor al unui cuptor atomic. Lupta pentru pace și progres social cucerește mereu noi victorii.

Alături de sutele de milioane de partizani ai păcii, sînt astăzi și creștinii de toate confesiunile, care își dau seama de răspunderea creștină pentru pace, de fap-

tu că ucenicii lui Hristos trebuie să fie „făcători ai păcii”. Ei își spun cuvîntul în Organizații internaționale pentru pace, în Consiliul Ecumenic al Bisericii, în Conferința Creștină pentru Pace, în alte organizații naționale pentru pace, etc.

Țara noastră — în acești 20 ani de libertate — a devenit dintr-o țară agrară înapoiată, o țară industrial-agrară dezvoltată, cu o economie avansată, o cultură înfloritoare, o viață îmbelșugată și fericită. Ea e o forță activă pe frontul păcii, democrației și socialismului. Intreținînd relații comerciale și culturale cu toate țările, indiferent de regimul lor social-politic, pe temeiul principiilor coexistenței pașnice, al independenței, egalității și avantajului reciproc, țara noastră sprijinește lupta pentru eliberare a popoarelor din colonii, propășirea popoarelor în curs de dezvoltare, lupta pentru pace, dezarmare și prietenia dintre popoare. Ea este împotriva colonialismului și neocolonialismului și împotriva ațîțătorilor la război. Popor constructor al unei vieți noi, libere și îmbelșugate, poporul nostru este interesat vital în cauza păcii și este alături de forțele care duc omenirea înainte spre un viitor de pace și fericire.

Biserica noastră este alături de popor și sprijinește munca lui pentru viața cea nouă și lupta lui pentru pace.

Bilanțul celor 20 de ani de la victoria asupra fascismului este pozitiv, deși forțele agresive nu s-au potolit. Prin lupta unită a popoarelor lumii succesele de pînă acum vor fi lărgite și viitorul va aparține rațiunii și înfrățirii, care zidesc o viață de pace și belșug pe pămînt. R.

Cu privire la rugăciune

„Știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință” (Matei 6, 8).

Se spunea adesea, și pe drept cuvînt, că nu se poate concepe viața creștină fără rugăciune. Creștinul care nu se roagă nu se poate numi creștin adevărat. Rugăciunea deci face parte ființială din viața noastră creștină. Ea rezultă firesc din relațiile sau legăturile spirituale care sînt între noi și Dumnezeu, Creatorul și Părintele nostru ceresc. De aceea, rugăciunea se face mai vădită cu deosebire atunci cînd ființa noastră este pătrunsă de o puternică dragoste de Dumnezeu și oameni. Acest adevăr avîndu-l în vedere, un Sf. Părinte ne spune: „Cel ce iubește pe Dumnezeu stă de vorbă cu El de-a pururi, cum ar sta cu un tată”. De vorbă cu Dumnezeu stăm prin rugăciune.

Din acest motiv rugăciunea ne este cerută de însuși Mintuitorul, de Sfinții Apostoli, de Sfinții Părinți, de poruncile bisericești și de întreaga literatură și cugetare creștină. „Priveghiați și vă rugați” (Matei 26, 41) ne poruncește Hristos — Domnul nostru, sau: „Rugați-vă neîncetat”, precum ne cere și Sf. Apostol Pavel (I Tes. 5, 17), ca să dăm doar două exemple.

Asupra rostului sau sensului rugăciunii în viața noastră creștină, nu toți credincioșii însă au o idee clară, limpede.

Astfel, în mintea unora stăruie convingerea că Dumnezeu ne-a poruncit să ne rugăm ca și cînd ar avea nevoie de rugăciunile noastre. De aceea, plăcut lui Dumnezeu, socotesc ei, este cu deosebire acela care rostește cît mai multe rugăciuni, indiferent cum și cu ce intenții. Cercetînd însă cu atenție Sf. Scriptură și scrierile Sf. Părinți, vom vedea că rugăciunea o facem nu pentru Dumnezeu, ci pentru noi, numai și numai pentru folosul nostru. Și cu adevărat, de la ea avem mult de cîștigat. Dumnezeu, așa cum înțelept ne învață Sf. Apostol Pavel, toate le vrea

și le-a făcut „spre folosul nostru, ca să ne împărțim din sfințenia lui” (Evrei 12, 10). Rugăciunea constituie și ea o cale spre acest înalt țel, așa cum desprindem și din cele ce urmează.

Mai întîi știm cu toții că Dumnezeu este atotperfect, din care motiv Ființa Sa nu afirmă sau nu are nevoie de nimic din afară. „Dacă păcătuiești, ce-i cășunezi tu lui Dumnezeu și dacă păcatele sînt numeroase, ce-i strică lui? Dacă ești drept ce dar îi faci, sau ce primește el din mina ta? Răutatea ta poate să strice unui om ca tine, iar dreptatea ta să folosească celui ca și tine, născut din om” — citim în cartea Iov 35, 6—8. Dumnezeu este pretutindeni prezent — după cum ne spune Sf. Ioan Gură de Aur — auzindu-ne „înainte de a vorbi și cunoscîndu-ne toate tainele inimii”. Tilcuind versetul 2 al Psalmului 114, unde se spune că Dumnezeu „și-a plecat urechea”, Sf. Vasile cel Mare ne arată că „se zice astfel nu pentru ca să-ți faci vreo idee trupească despre Dumnezeu, ca și cum El ar avea urechi și că pe acestea le-ar pleca pentru ca să audă cu ele glasul nostru, ci pentru ca să-ți arate prin aceasta slăbiciunea ta, căci auzul dumnezeiesc nu are nevoie de vreun glas oarecare pentru ca să poată înțelege, deoarece El știe să înțeleagă cele de care are nevoie cineva chiar și numai din mișcarea inimii lui”. „Dumnezeu — continuă Sf. Vasile — știe să asculte chiar și singele dreptului, care nu are limbă și nici glas care să străbată aerul”.

Dumnezeu nu este lipsit de nimic, dimpotrivă, El „poate face nenumărat mai mult decît cele ce cerem sau cugetăm”, după cum nimerit ne învață Sf. Apostol Pavel (Efes. 3, 20). „El nu dorește nimic din partea noastră — ne spune Sf. Ioan Gură de Aur — decît numai mîntuirea noastră. El nu are nevoie nici de serviciul nostru, nici de slavă și nici de altceva din partea noastră”.

Avînd în vedere jertfele de animale care se aduceau în vechime, în Epistola către Diognet se arată că „fac o mare nebulie” cei ce socotesc

că „Dumnezeu are trebuință de cele ce i se aduc jertfă, pentru că Cel ce a făcut cerul și pământul și toate cele dintr-însele și care ne dă tuturor din belșug cele de trebuință nu duce lipsă de nimic din cele ce Insuși dă celor care cred că ei îi dau Lui”.

În fața acestei evidente realități, ne vom întreba desigur, ca și Sf. Ioan Gură de Aur, „pentru ce (în acest caz, Dumnezeu) ne-a poruncit să ne rugăm?”. Răspunsul la această întrebare îl vom lăsa să-l dea tot Sf. Ioan Gură de Aur, acest adânc tâlmăcitor al sensurilor învățaturii creștine. Răspunzând deci la întrebarea de mai sus, el ne arată că Dumnezeu ne-a poruncit să ne rugăm, „pentru ca dragostea noastră către El să devină mai fierbinte”, pentru că creștinul care se roagă lui Dumnezeu „va fi totdeauna mai cu băgare de seamă” la viața sa, „mai serios”, pentru că cinstind „pe Dumnezeu, pe noi înșine ne cinstim”. În această privință Sf. Părinte vine cu o grăitoare exemplificare, arătând că „după cum cel ce deschide ochii spre a vedea lumina soarelui pe el singur s-a folosit, admirând frumusețea acestui corp ceresc și bucurându-se de razele sale, iar aceluia (soarelui) nu i-a adus nici o mulțumire, pentru că doar nu l-a făcut mai strălucitor de cum era, tot așa, ba încă mai mult cu Dumnezeu, căci cel ce admiră și cinstește pe Dumnezeu, pe el singur se cinstește și se folosește foarte mult. Cum? Săvârșind virtutea, pe el se slăvește”.

Așa după cum floarea soarelui, deschizându-și spre soare potirul ei de aur, primește de la acesta lumina și căldura necesară creșterii și rodirii sale îmbelșugate, la fel și sufletul creștin — când se deschide cu sinceritate prin rugăciune spre Dumnezeu — se luminează, se întărește și încălzește spre tot lucrul bun, simte prezența lui Dumnezeu atotbucătoare în sine. Rostind cuvintele: „Fericii cei milostivi, — ne spune tot un Sf. Părinte — fericii cei curați cu inima, fericii cei blânzi, fericii făcătorii de pace, Dumnezeu nu se folosește cu nimic de aici, ci ne poruncește acestea pentru a ne împodobi și a ne orîndui după cuviință viața noastră. La fel și când El spune „am flămînzit”, nu zice doar pentru că ar avea nevoie de vreo slujbă din partea noastră, ci pentru a te îndemna pe tine spre ajutorarea altuia”. De asemenea, când rostim către Domnul rugăciunile noastre nu facem aceasta pentru a-l „informa”, după cum ne spune Sf. Ioan Gură de Aur, ci pentru a ne „împrieteni cu El prin legătura continuă a rugăciunii, pentru a ne smeri în fața Lui și pentru a ne aminti cât mai des de păcatele noastre”.

Intr-adevăr, dacă ne oprim puțin asupra conținutului rugăciunilor noastre creștinești, vedem că ele cuprind o mare bogăție de idei, de învățături morale și de credință; ele sînt pline de îndemnuri la căință pentru tot răul pe care l-am făcut și pentru binele pe care nu l-am făcut, dar îl puteam face, sînt pline de solidaritate umană, de îndemnuri în a fi mereu treji, mereu cu atenție asupra noastră, de îndemnuri în a ține mereu la suprafața minții sau a sufletului nostru obligațiile pe care le avem față de semenii noștri, față de noi și rostul nostru în lume. Să ne gândim de pildă la rugăciunea noastră creștină de căpătii, la „Tatăl nostru”, în care numai chiar aceste cuvinte ne împărtășesc un mare număr de învățături spre binele vieții noastre. Tilcuind aceste cuvinte, Sf. Ioan Gură de Aur ne arată că prin ele Dumnezeu „ne învață să ne rugăm pentru toți frații noștri. Nu zice Tatăl meu, ci Tatăl nostru, pentru ca rugăciunea noastră să fie spre binele obștei, pentru ca orice om să se uite la interesul tuturor. În felul acesta, El (Dumnezeu) alungă toate dușmăniile și certurile, înăbușă îngîmfarea, îndepărtează invidia și sădește în suflete dragostea”, făcînd astfel să se destrame deosebirea dintre oameni. Cu un cuvînt, „la toți oamenii Dumnezeu le dă aceeași

Legătura dintre jertfa de pe Golgota și Sf. Liturghie

Mîntuitorul Iisus Hristos s-a jertfit o singură dată în mod singeros pe lemnul crucii. Jertfa aceasta a fost atît de prețioasă și roadele ei au fost atît de bogate încît n-a mai fost necesară pentru mîntuirea creștinilor nici o altă jertfă singeroasă. Adevărul acesta al credinței creștine îl exprimă foarte clar Sf. Apostol Pavel cînd spune: „Un arhieriu ca acesta ... n-are nevoie, ca alți arhierii, în toate zilele să aducă jertfe, înții pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, căci aceasta a făcut-o odată”, aducîndu-se jertfă pe sine (Evrei 7, 26—27; 9, 27—28; 10, 10—14).

Dar pentru ca roadele binefăcătoare ale acestei jertfe să nu rămînă numai la ucenicii care au trăit în vremea aceea și în locurile acelea, ci din aceste roade să poată să guste toate generațiile viitoare și toți locuitorii globului pămîntesc care doresc acest lucru, Mîntuitorul a găsit mijlocul potrivit, calea minunată a acestei împliniri. El, în iubirea Lui cea fără de margini și în înțelepciunea Lui dumnezeiască, a întemeiat jertfa Legii cele noi, jertfa nesingeroasă a Testamentului Nou, pe care a rînduit-o să se aducă neconținut în Biserica Sa, în locul jertfelor singeroase ale Legii Vechi.

Mîntuitorul a pregătit lumea pentru jertfa cea nouă, vestindu-o cu mult înainte de pașma Sa. Îndată după înmulțirea pîinilor în pustie Iisus Hristos s-a adresat mulțimilor și le-a spus: „Eu sînt pîinea cea vie, care s-a coborît din cer. De va mânca cineva din pîinea aceasta, va fi viu în veci. Și pîinea pe care eu o voi da, este trupul meu, pe care îl voi da pentru viața lumii” (Ioan 6, 51).

demnitate, atunci cînd vrea să se cheme Tatăl nostru” — încheie Sf. Părinte.

Așadar, rugăciunea noastră primește sens sau valoare numai atunci cînd gîndim adînc, fierbinte și sincer la ceea ce spunem, cînd viața noastră este angajată sau se angajează cît mai deplin pe drumul drept și luminos al unei vieți creștine cît mai sănătoase. Pentru că fiecare gînd curat către Dumnezeu și semenii noștri este o rugăciune, fiecare faptă bună este o rugăciune, fiecare simțămînt de bucurie curată este o rugăciune, etc. Acum înțelegem mai bine cuvintele Mîntuitorului Iisus Hristos, care ne învață că atunci cînd ne rugăm să nu grăim multe ca aceia „cărora li se pare că întru mulțimea vorbelor lor vor fi auziți” (Matei 6, 7), cum erau fariseii și cum îi vedem pe preoții zeului Baal (III Regi 18, 26); cuvintele Sf. Apostol Pavel care ne îndeamnă să facem „rugăciuni, mijlociri și mulțumiri pentru toți oamenii”, dar „fără minie și fără gilceavă” (I Tim. 2, 1. 8); cuvintele unui Părinte din vechime care ne spune că „de nu se vor uni faptele cu rugăciunea, în zadar ne ostentim”, ca și cuvintele Fer. Augustin care ne povățuiește să ne rugăm lui Dumnezeu „cîntîndu-i cîntarea cea nouă și cu glasul și cu mintea și prin faptele bune, astfel încît mina noastră să cînte în armonie cu cuvintele noastre, după pilda Sfinților”.

*

Știînd deci toate acestea și încă altele care s-ar mai fi putut spune, să ne străduim să facem din rugăciune un prieten bun al vieții noastre creștinești. Să facem însă acest lucru cu convingerea clară că rugăciunea n-o facem pentru Dumnezeu, ci în primul rînd pentru noi, pentru binele nostru sub toate formele.

De aceea, să ne rugăm cu cuvîntul, să ne rugăm cu gîndul, dar mai ales să ne rugăm cu fapta, cu fuga de rău și cu lucrarea a tot ceea ce este frumos și folositor pentru noi și semenii noștri, așa cum desprindem din cuprinsul tuturor rugăciunilor Bisericii noastre.

Diac. Gh. Papuc

Intemeierea sau instituirea jertfei euharistice s-a făcut însă numai în ajunul morții Sale pe cruce, adică joi seara, la Cina cea de taină. Atunci Mîntuitorul, serbind împreună cu Apostolii Săi, ceva mai înainte decît trebuia, Paștile iudeilor, a întemeiat această Taină.

„...În timp ce mincau ei, Iisus a luat pîinea și binecuvîntînd-o, a frînt și a dat ucenicilor zicînd: Luați, mincați, acesta este trupul meu. Și luînd paharul și mulțumind (binecuvîntînd), a dat lor zicînd: Beți dintru acesta toți, acesta este singele meu al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor” (Matei 26, 26—28; Marcu 14, 22—24; Luca 22, 19—20 și I Cor. 11, 23—25).

La Cina cea de Taină din joia aceea s-a săvîrșit, deci, cea dintîi Liturghie creștină din lume. Sub această formă sacramentală, nesingeroasă, sub forma pîinii și a vinului, Mîntuitorul a oferit ucenicilor Săi și prin ei tuturor urmașilor și tuturor acelor care vor crede în El, Trupul și Singele Său, care avea să se jertfească peste o zi în chip real și singeros pe crucea de pe Golgota. Această jertfă nouă, sacramentală, nesingeroasă, a poruncit Mîntuitorul să fie adusă neîntrerupt de acum înainte în Biserică. „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea” (Luca 22, 19 și I Cor. 11, 24). Prin aceste cuvinte Mîntuitorul a dat dreptul, puterea și obligația ucenicilor Săi și prin ei tuturor urmașilor lor, adică tuturor episcopilor, arhierilor și preoților de a săvîrși Sf. Liturghie.

Sf. Liturghie este o jertfă adevărată și reală. Acest adevăr a fost totdeauna propovăduit de către toți Sf. Părinți, de către toți scriitorii bisericești și de către toți teologii creștini din Răsărit și Apus pînă la ivirea Reformației în secolul XVI.

Nu se poate vorbi în chip propriu despre o legătură, despre un raport între jertfa de pe Golgota și jertfa Sf. Liturghii. Legătura se face totdeauna între două lucruri deosebite, ceea ce ar însemna în cazul de față, să existe două jertfe deosebite una de alta, ceea ce nu este cazul. Vorbind în chip propriu, între jertfa Crucii și jertfa din Liturghie nu există nici o deosebire de esență. Între cele două jertfe există o identitate perfectă, adică jertfa din Liturghie este una și aceeași cu jertfa de pe Cruce. Unitatea sau identitatea dintre cele două jertfe decurge în chip natural din următoarele trei elemente:

1. Unitatea sau identitatea săvîrșitorului acestei jertfe.

2. Unitatea sau identitatea darului de jertfă și

3. Unitatea sau identitatea primitivului acestei jertfe.

Să cercetăm pe rînd fiecare din aceste elemente.

1. În Sf. Liturghie adevăratul preot, adevăratul slujitor și săvîrșitor al Sfintei Taine este Mîntuitorul Iisus Hristos. El este „minister principalis” după cum îl numește teologia catolică. Iisus Hristos este acela care sfințește pîinea și vinul aduse de credincioși. El prefăce, cu venirea Duhului Sfînt, pîinea și vinul în adevăratul Său Trup și Sînge, cu care El s-a jertfit pe Cruce. Tot El este acela care le oferă apoi, le prezintă lui Dumnezeu Tatăl ca dar de jertfă din partea obștei credincioșilor, din partea Bisericii luptătoare. Deci atît pe Cruce cît și în Liturghie săvîrșitorul jertfei este una și aceeași persoană, Iisus Hristos Mîntuitorul nostru.

Preotul slujitor este în Sf. Liturghie numai un organ, un instrument, o unealtă prin care lucrează Iisus Hristos. Mîntuitorul se folosește deci în cazul de față de minile și de graiul preotului, prin care sfințește darurile. Preotul rămîne deci un *minister secundar*.

(Continuare în pag. 4)

Sfântul Ciprian

Cecilius Ciprianus, numit Tacius, s-a născut în Cartagina. Data nașterii lui nu este sigură. Totuși autorii care s-au ocupat cu studiul vieții lui așează data nașterii între anii 200 și 210. Încă din tinerețe a primit o educație aieasă, iar la anul 245 când s-a convertit la creștinism, era deja celebru prin cultura sa, încununată de arta retorică.

Un ucenic al său, Pontius, scoate în evidență frumoasa cultură, când vorbește de „studiile și artele liberale”, care împodobeau pe Ciprian, îndeosebi inima sa evlavioasă.

Ciprian legă o prietenie strânsă cu un preot Ceciliu, pe care-l considera ca pe tatăl vieții sale celei noi, onorându-l și iubindu-l foarte mult. Acesta a pregătit îndelung și cu migală convertirea lui Ciprian, descoperindu-i credința creștină. Drept recunoștință pentru învățatura pe care Ceciliu i-a dat-o, Sf. Ciprian a adăugat la numele său și pe acela al lui Ceciliu.

Sf. Ciprian a studiat cu mare sîrguință Sf. Scriptură. Îndată după primirea botezului el își dedică viața rugăciunii. Credincioșii îl cinsteau mult și îi cereau cu stăruință să intre în preoție. După un an de la primirea botezului el a fost hirotonit preot pentru biserica din Cartagina. În acest timp episcopul Donat murind, credincioșii de acolo într-un glas l-au cerut ca episcop pe Ciprian. Auzind acestea, el a încercat să fugă, zicînd că ceea ce i se cere este o misiune foarte grea. Dar nescăpînd de stăruința credincioșilor a trebuit să primească. Astfel, la anul 249, a fost hirotonit episcop în Cartagina.

După cuvîntul biografului său, el a fost făcut episcop prin harul lui Dumnezeu și alegerea poporului credincios. El era preot — zice Pontius — înainte de a fi hirotonit.

De îndată ce a fost ales episcop al Cartaginei, de fapt mitropolit al Africii proconsulare, Sf. Ciprian se consacră citorva probleme fundamentale de conducere bisericească, dovedind o energie și o consecvență de fier.

În administrație îmbina blîndețea și iubirea, cu îndrăzneala și tăria de caracter. Nu se putea uita cineva la el fără iubire și respect; îmbrăcămîntea îi era modestă și demnă.

În ce privește pe preoți, Sf. Ciprian a fost un înțelept călăuzitor și cerea ca ei să se ocupe numai cu cele ale preoției.

Legătura dintre jertfa de pe Golgota ...

(Urmare din pag. 3)

2. Darul de jertfă, sau materia jertfei care se aduce lui Dumnezeu în Liturghie este aceeași cu cea adusă de Hristos pe Cruce, adică este sfântul Său Trup și Sînge.

3. Primitorul jertfei din Liturghie este același cu al celei de pe Cruce. Biserica Ortodoxă a învățat totdeauna și învață și acum că jertfa de pe Cruce și jertfa din Liturghie — care în esența ei este una și aceeași — a fost și este adusă Sfintei Treimi. Deci atît pe Cruce cît și în Liturghie Mîntuitorul apare atît ca dar de jertfă cît și ca aducător, ca săvîrșitor, precum și ca primitor al jertfei. În rugăciunea din Liturghier, pe care preotul o citește în taină în timpul Heruvicului, se exprimă clar această învățatură ortodoxă, în cuvintele: „Căci tu ești cel ce aduci (jertfa), și cel ce Te aduci (ca jertfă), cel ce primești (jertfa), și cel ce Te imparți, Hristoase, Dumnezeul nostru”. Tilcutorii Sf. Liturghii spun: „Hristos aduce și primește jertfa liturgică, fiind Dumnezeu, deci ca Dumnezeu, și se aduce jertfă ca om”.

Datorită acestor trei elemente principale care se cuprind în jertfa Crucii cît și în jertfa Sf. Liturghii, această jertfă este una și aceeași cu jertfa de pe Golgota. Pr. Sp. Cîndea

Moare la data de 14 septembrie 258.

Sf. Ciprian a fost și un valoros scriitor bisericesc. Scrierile lui au un caracter practic bisericesc, moral și epistolar. Operele din perioada episcopatului nu sînt lucrări științifice, ci, asemenea scrierilor Sf. Dionisie al Alexandrici, ele sînt expresii ale activității sale pastorale: sfaturi, îndemnuri, scrieri de îndrumare bisericească. Ciprian a fost un „om al faptei nu al teoriei, un om de credință în care arde evlavia”. El se dedică în întregime adevărilor de credință pe care le acceptă integral. Simțul său practic, mințea sa clară și pătrunzătoare, atașamentul său profund la marile idealuri morale creștine și dragostea sa caldă față de dreptate, de bine și de pace îi dădeau o capacitate deosebită pentru rezolvarea celor mai complicate probleme și situații, prin alegerea mijloacelor celor mai potrivite.

În cele ce urmează vom reda cîteva din problemele care au fost aduse la lumină de opera Sf. Ciprian.

În scrierea sa „cătredonat” Sf. Ciprian arată că starea creștinismului e o stare dăruită de Dumnezeu. Duhul ceresc coboară peste creștin așa cum soarele trimite raze, cum ziua luminează, cum izvorul curge, cum ploaia cade. Duhul se revărsă în valuri pe care nu le îngrădește nici un hotar și pe care nu le restrînge nici un dig. El izvorăște continuu, curge abundent, atît cît e setea și deschiderea inimii noastre, sorbind har după capacitatea credinței noastre.

Disciplina este redată în opera sa „Despre ținuta fecioarelor”. El zice că „disciplina este păzitoarea nădejzii, pavăza credinței, călăuză pe calea mîntuirii, stimulentele și hrana unei firi bune, învățătoarea virtuții, ea face ca noi să rămînem continuu în Hristos și să trăim strîns cu Dumnezeu, să ajungem la făgăduințele cerești și la răsplățile dumnezeiești; a urma disciplina e lucru mîntuitor, a i te opune și a o neglija este lucru aducător de moarte”.

Sfîntul Ciprian, următor al lăsamîntului scripturist, al tradiției Apostolice și al scrierilor bisericești din sec. I și II, învață că Dumnezeu e întreit: Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt. El arată rolul fiecăruia din aceste trei persoane. *Totul* este cauza primară și adevărul creator. El este Tatăl Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. *Fuul* este Unul născut și înțelepciunea lui Dumnezeu, prin care toate au fost create. El e Cuvîntul lui Dumnezeu, mîna lui Dumnezeu, brațul, ingerul lui Dumnezeu, Dumnezeu însuși. El e numit Cuvîntul lui Dumnezeu pentru că a vorbit prin proroci și s-a făcut trup. El este mai ales Mîntuitorul nostru. El a venit ca luminător și mîntuitor al neamului omenesc, ca mijlocitor între noi și Dumnezeu. *Duhul Sfînt*, a treia persoană a Sf. Treimi, este pus în continuă legătură cu credința, cu harul și cu toate efectele harului. Toată sfîntenia vine de la Duhul Sfînt, tot ce se face în Biserică se face prin El. Fiecare creștin e sălaș al Duhului Sfînt, Sfintele Taine sînt lucrarea directă a Sf. Duh.

Sfîntul Ciprian ne arată că Botezul este prima taină a Bisericii prin care se dă harul care spală de păcatul strămoșesc și de celelalte păcate și inaugurează o viață nouă, viața cea după Sf. Duh, în cel botezat. Coborînd harul asupra noastră, el ne face fii ai lui Dumnezeu.

În Sf. Euharistie noi primim pe însuși Hristos, ea înseamnă comuniune și unire. Sf. Ciprian arată că pîinea euharistică este trupul Domnului Hristos, este pîinea vieții și pîinea noastră. El arată că în Sf. Potir, sub forma vinului, se găsește sîngele lui Hristos.

În scrierile sale Sf. Ciprian stăruie și asupra felului cum trebuie făcută rugăciunea. El ne dă ca model de rugăciune, rugăciunea Tatăl nostru. Trebuie să ne rugăm în duh și adevăr. Este bine ca în rugăciune să folosim cuvintele date nouă de Hristos, Mîntuitorul nostru. Rugăciunea tre-

buie făcută cu smerenie, cu cuviință și cu credință. Ea trebuie însoțită de fapte bune. Ne îndeamnă să ne rugăm nu numai pentru pacea noastră ci și pentru pacea a toată lumea, să nu fim egoiști în rugăciune.

De neegalat rămîne, însă, Sf. Ciprian de-a lungul întregii epoci patristice, prin concepția sa despre Unitatea Bisericii. Nimeni nu a exprimat mai plastic și mai adînc necesitatea unității Bisericii, rămîbind actual, mai ales în timpurile noastre, cînd se discută tot mai mult unirea tuturor creștinilor într-o singură Biserică. Sf. Ciprian ne arată că frumusețea și valoarea Bisericii stau în unitatea ei. Unitatea Bisericii este de fapt unitatea credinței, iar idealul fiecărui creștin trebuie să fie unitatea în aceeași Biserică a lui Hristos. Credincioșii trebuie să fie uniți între ei, avînd în centru pe episcop. „Nu poate să aibă pe Dumnezeu de tată, acela care nu are Biserica de mamă”. Unitatea Bisericii este garantată de colaborarea episcopilor. Fiecare creștin este dator să asculte de episcopul său, să comunice cu el, căci prin episcop comunică cu Biserica universală. Unitatea Bisericii vine din harul dumnezeiesc și ține de tainele cerești. Cine nu păstrează unitatea Bisericii, nu păstrează legea lui Dumnezeu, nu păzește credința Tatălui și a Fiului, nu păzește viața și mîntuirea. Taina unității este exprimată plastic prin cănașa cea necusută a Domnului Iisus Hristos. Hristos a adus cu El unitatea, care vine de sus, de la Tatăl, unitatea care nu poate fi ruptă de aceia care o primeau. Ea mai e exprimată simbolic prin porumbel, pasăre curată, blîndă, iubind ospitalitatea omenească și necunoscînd decît sălașul unei singure case. Pacea și dragostea porumbelilor exprimă pacea, dragostea și unitatea Bisericii.

Sfîntul Ciprian a fost înzestrat cu o inteligență clară, cu un sentiment cald și voioșă neînduplecată. El deveni scriitorul clasic al lumii apusene în secolele următoare. Sf. Ciprian a fost modelul episcopului vrednic. A ținut la drepturile ierarhiei și și-a exercitat cu mult zel și cu multă îndemînare funcția episcopescă. A convocat foarte des pe episcopii Africii în sinod, fiind convins că episcopatul întreg este organul de conducere al Bisericii. Ca om s-a înpus prin distincție și superioritate, s-a făcut iubit prin simplitate și caritate.

Diacon. C. Voicu

† Vlad Dogar din Purcăreni

La 27 II 1965 s-a săvîrșit din viață cîntărețul bisericesc i. r. Vlad Dogar, din parohia Purcăreni (Prot. Sf. Gheorghe) în vîrstă de 100 de ani.

Adormitul în Domnul a slujit la strana Bisericii, vreme de aproape 70 de ani, fiind un cantor model între ceilalți cantori și în fața credincioșilor.

Om modest și evlavios rîvnitor pentru casa Domnului, a avut o viață creștinească și a învățat la strană tipicul și toate cîntările bisericești, încît putem spune cu Anton Pann că „el și-a fost singur dascăl”. Cantorul Vlad Dogar n-a lipsit duminica sau sîrbătoarea de la strană.

Una din cele mai mari bucurii duhovnicești ale îndelungatei vieți a bătrînelui cantor, a fost vizita în parohia noastră a I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae Colan, la Ziua Crucii din anul 1959.

Prohodirea adormitului în Domnul s-a făcut în ziua de 1 martie 1965, în biserica din Purcăreni, de față fiind familia răposatului, formată din 10 copii, 45 nepoți și 28 strănepoți, precum și preoții I. Aldeșiu din Zizin, Aron Milea din Tîrlungeni și Gh. Luca din Purcăreni (care a rostit și predica) și mulți credincioși.

Dumnezeu să-l așeze cu dreptii în împărăția Sa! Pr. Gh. Luca